

حضرت آیت‌الله جنّتی «دام عزّه»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام‌علیکم؛

موضوع: اصلاحیه ماده (۶۰) اساسنامه‌های شرکت غله و خدمات بازرگانی مناطق ۱ الی ۱۱

نتایج بررسی‌ها ذیلاً جهت استحضار تحریر می‌یابد:

۱- به موجب بند (ز) از جزء (۱) تصویب‌نامه شماره ۱۵۸۷۹۵/ت/۳۸۸۵۶ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱ هیأت دولت (تصویر پیوست) «تصویب و اصلاح اساسنامه شرکت‌ها، مؤسسات دولتی و سازمان‌ها و مؤسسات عمومی غیردولتی» به «وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک» واگذار گردید.

۲- معاون اول ریاست محترم جمهوری در اجرای اصل ۸۵ قانون اساسی، اقدام کمیسیون مزبور مبنی بر اصلاحیه به عمل آمده در ماده (۶) اساسنامه‌های فوق‌الذکر را به عنوان مصوبه هیأت دولت، تلقی و جهت بررسی و اظهارنظر به شورای محترم نگهبان ارسال نموده است.

۳- استنباط از اصل ۸۵ قانون اساسی آن است که، اولاً: تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت، از امور تقنینی است. ثانیاً: به لحاظ تخصصی بودن موضوعات مطروحه و جلوگیری از اطاله وقت، مجلس، ضمن حفظ حق نظارت عالیّه برای ریاست قوه مقننه نسبت به مصوبات دولت در خصوص موضوعات فوق، مجاز به تفویض حق تصویب اساسنامه و... به دولت می‌باشد. ثالثاً: چون تصویب موضوعات مطروحه در اصل ۸۵ تماماً از امور تقنینی است لذا دولت به نیابت و قائم مقامی مجلس، مکلف به رعایت اصل ۷۲ قانون اساسی و تبعات ناشی از اصل مزبور در تصویب اساسنامه‌ها گردیده است.

۴- اصل ۸۵ قانون اساسی تماماً از امور تقنینی است و مصوبات ناظر بر موضوعات مندرج در اصل مزبور خواه از جانب مجلس باشد، خواه از جانب کمیسیون‌های مجلس و یا از جانب دولت به نیابت و قائم مقامی از مجلس، تماماً مشمول وصف قانون می‌باشند، لکن اصل ۱۳۸ قانون اساسی،

برخلاف اصل ۸۵، تماماً از امور اجرائی و اداری است که دولت جهت تمهید، تسهیل و تسریع زمینه‌های اجرائی قوانین مبادرت به تصویب آیین‌نامه‌های اجرائی و صدور بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرائی می‌نماید. بدیهی است از این نوع مصوبات در حقوق اداری، همچنین در اصل ۴ قانون اساسی، به مقررات تعبیر می‌گردد که هرگز در مقام تطبیق و مقارنه، دارای ارزش یکسان و برابر با واژه قوانین نمی‌باشند.

۵- در نگاه اجمالی می‌توان گفت: آن بخش از مصوبات دولتی که به موجب اصل ۱۷۰ قانون اساسی قضات دادگاه‌ها مکلف به اجتناب از اجرای آنها بوده یا دیوان عدالت اداری به موجب اصل ۱۷۳ مجاز به رسیدگی و ابطال آنها خواهد بود، قطعاً مصوبات موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی است. بدیهی است این امر هرگز به آن بخش از اقدامات دولت که به نیابت و قائم مقامی از مجلس در اجرای اصل ۸۵ قانون اساسی راجع به اساسنامه‌ها به مرحله تصویب می‌رساند قابل تسری نخواهد بود؛ چون مصوبات اخیر در حکم قانون است و مقام نقض و ابرام آن شورای محترم نگهبان می‌باشد و لاغیر.

۶- مطلب قابل ذکر آن است که:

اولاً: «کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر» به شرح مندرج در اصل ۱۳۸ قانون اساسی، صرفاً مجاز به تصویب موضوعاتی می‌باشند که صدر اصل ۱۳۸ ناظر بر آن است؛ یعنی تصویب آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرائی و اداری

ثانیاً: عبارت: «دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر واگذار نماید...» ناظر بر همان اختیاراتی است که صدر اصل ۱۳۸ در مقام بیان آن می‌باشد که جملگی از امور اداری و اجرائی و مشتمل بر آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی است که از مصادیق بارز مقررّه می‌باشند نه قانون

ثالثاً: اساسنامه‌های موضوع اصل ۸۵ که دولت به قائم مقامی از مجلس در مقام تصویب آن برمی‌آید از جمله امور تقنینی است و مصوبه دولت در این خصوص، معادل عنوان قانون است که

شماره: ۳۵۶۶

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۱/۲۷

پیوست: دارد

مقام نقض و ابرام آن شورای محترم نگهبان بوده و مفاد اصول ۱۷۰ و ۱۷۳ قانون اساسی قابل تسری به این بخش از مصوبات دولت نخواهد بود.

علیهذا دولت به موجب اصل ۱۳۸ قانوناً مجاز به تصویب اساسنامه‌ها نمی‌باشد تا بتواند در صدد تفویض این حق به «وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک» برآید. با وصف مراتب فوق:

بند(ز) از جزء(۱) مصوبه دولت که به موجب سطر اول مندرج در صدر مصوبه، در اجرای اصل ۱۳۸ به تصویب رسیده است به نظر مغایر با اصول ۱۳۸ و ۸۵ قانون اساسی است و به تبع آن اقدام معاون اول ریاست محترم جمهوری، که اصلاحات به عمل آمده در ماده(۶) اساسنامه‌ها را به عنوان مصوبه «وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک» و در اجرای اصل ۸۵ جهت بررسی به شورای محترم نگهبان ارسال نموده است به دلیل خروج از چهارچوب اختیارات کمیسیون مزبور، مغایر با اصول پیش گفته می‌باشد.

موضوع: اصلاحیه اساسنامه شرکت سهامی چاپخانه دولتی ایران

مصوبه «وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک» در خصوص اصلاح بند(د) ماده(۱۴)، مورد بررسی قرار گرفت.

تمامی ایرادات وارده بر مصوبه پیشین کمیسیون مزبور به شرح مندرج در فوق، بر مصوبه اخیر نیز

وارد می‌باشد. / ۸۰۰۳۲

قربانعلی مهری

قائم مقام مرکز تحقیقات

رونوشت:

- اعضاء معزز فقهاء و حقوقدانان شورای محترم نگهبان، جهت استحضار
- جناب آقای دکتر کدخدایی، معاون محترم اجرایی و امور انتخابات، جهت استحضار

شماره ابلاغیه: ۱۵۸۷۹۵/ت/۳۸۸۵۶ هـ

تاریخ ابلاغیه: ۱۳۸۶/۱۰/۰۱

تصویبنامه در خصوص تفویض برخی از وظایف هیئت وزیران به وزیرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک دولت

۱۵۸۷۹۵/ت/۳۸۸۵۶ هـ

۱۳۸۶/۱۰/۰۱

دفتر هیئت دولت

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۸ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

- ۱ - اختیارات هیئت وزیران با رعایت ماده (۲۲) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت در موارد زیر به وزیرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک تفویض می‌شود.
- الف - افزایش پستهای سازمانی در دستگاههای دولتی، موضوع تبصره (۲) ماده (۴) قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی دستگاههای دولتی - مصوب ۱۳۶۶ - و قانون مدیریت خدمات کشوری.
- ب - استخدام نیروی انسانی در دستگاههای دولتی حسب مورد موضوع بند "الف" تبصره (۶۰) قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور و بند "ی" ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - و قانون مدیریت خدمات کشوری.
- ج - اشتغال به کار بازنشستگان، موضوع ماده (۴۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴ -.
- د - اصلاح و تغییر آیین‌نامه‌های اجرایی مواد (۳۸) و (۴۸) و تصویب و اصلاح آیین‌نامه‌های اجرایی مواد (۵۶)، (۶۰) و (۸۰) قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲ -.
- هـ - اصلاح و تغییر آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۹۸) قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۲ -.

- و - تصویب و اصلاح فهرست مؤسسات موضوع بند "ب" ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری.
- ز - تصویب و اصلاح اساسنامه شرکتها، مؤسسات دولتی و سازمانها و مؤسسات عمومی غیردولتی.
- ح - اصلاح مصوبات هیئت وزیران در چارچوب اختیارات تفویض شده.
- ط - تصویب آیین‌نامه‌های قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - تصویب الگوها، ضوابط و شاخصهای موضوع ماده (۲۹) قانون یادشده و تعیین پستهای هم‌تراز موضوع تبصره (۱) ماده (۷۱) قانون مذکور و تعیین حداقل و حداکثر حقوق و مزایای مستمر شاغلین، حقوق بازنشستگان و وظیفه بگیران موضوع

ماده (۷۶) قانون یادشده و اصلاح آیین نامه‌های مربوط به قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و سایر اختیارات هیئت وزیران مربوط به امور اداری و استخدامی مندرج در قوانین مربوط.

ی - اجازه امضای مقدماتی موافقت‌نامه‌های بین المللی حسب مورد.

ک - اصلاح تصویب نامه های مورد ایراد ریاست مجلس شورای اسلامی (حسب مورد).

تبصره - بررسی بند (ز) منوط به تأیید معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی رییس‌جمهور و بررسی بندهای (الف)، (ب)، (و) و (ط) در کمیسیون منوط به ارائه پیشنهاد از سوی معاونت یادشده است.

۲ - ملاک تصمیم‌گیری در خصوص اختیارات یادشده موافقت اکثریت وزرای عضو کمیسیون کمیسیون مذکور می‌باشد و مصوبات آن در صورت تأیید رییس‌جمهور با رعایت ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت قابل صدور خواهد بود.

۳ - در موارد ضروری مصوبات کمیسیون قبل از ابلاغ طبق نظر معاون اول رییس‌جمهور قابل طرح در هیئت وزیران می‌باشد.

پرویز داودی

معاون اول رئیس

جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

رونوشت:

به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دفتر معاون اجرایی رییس‌جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رییس‌جمهور، دفتر معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین ومقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت ابلاغ می‌شود.